

Vergaderjaar 1986–1987

19075 **Regelen voor de indiening en behandeling van en de beschikking op verzoekschriften om gratie (Gratiewet)**

Nr. 9

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET EINDVERSLAG

Ontvangen 24 april 1987

Wij hebben de eer het eindverslag van de vaste Commissie voor Justitie van de Tweede Kamer als volgt te beantwoorden.

1. Algemeen

De leden van de C.D.A.-fractie komen terug op de drukfout welke in de weergave van de Koninklijke boodschap in Kamerstuk 19075, nr. 1, was gesloten. Wij herhalen dat ter griffie van de Tweede Kamer reeds enige tijd geleden een herdruk van de Koninklijke boodschap is neergelegd, waardoor de drukfout is gecorrigeerd. Ter nadere verheldering moge dienen dat de regering bij nota van wijziging slechts wijziging of verbetering vermag aan te brengen in de stukken die zij ter indiening bij de Staten-Generaal heeft voorbereid. Daartoe behoort niet de Koninklijke boodschap waarmee die stukken worden ingediend. De inmiddels gecorrigeerde drukfout (het origineel van de boodschap bevatte die verschrijving niet) kan staatsrechtelijk slechts door middel van een door de griffie van de Kamer uitgebrachte herdruk, en niet door een (tweede) nota van wijziging van de regering worden hersteld.

Het verzoek van de leden van de C.D.A.-fractie om een vergelijkend overzicht van oude en voorgestelde nieuwe bepalingen willigen wij bij deze in. Een dergelijk overzicht is als bijlage bij deze nota gevoegd.

Wij herhalen ons standpunt dat wij ons het recht voorbehouden om per wetsvoorstel te bezien of het zinvol is dat wij uit eigen beweging daarbij een dergelijk vergelijkend overzicht doen vervaardigen.

Omtrent het wetsvoorstel tot invoering van de dienstverlening als alternatieve straf in het Wetboek van Strafrecht kan worden medegedeeld, dat de Raad van State daarover inmiddels zijn advies heeft uitgebracht en dat het nader rapport aan de Koningin over dit advies wordt voorbereid.

De indiening van het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer is derhalve op zeer korte termijn te verwachten.

De vraag of een collectieve vrijstelling van de tenuitvoerlegging van bepaalde opgelegde straffen naar aanleiding van een bepaalde gebeurtenis in overweging dient te worden genomen, is een politieke, welke op het moment dat een dergelijke gebeurtenis aan de orde is, door het dan zittende kabinet, met steun van de Staten-Generaal, dient te worden beantwoord. Ten tijde van de Troonswisseling in 1980 heeft het toenmalige

kabinet, gesteund door een meerderheid van de Tweede Kamer, daarin geen aanleiding gevonden gratie of amnestie te bevorderen. Verwezen zij naar Kamerstukken 16 120 en naar de handelingen van de Tweede Kamer van 16 april 1980, blzz. 4286–4296, en van 17 april 1980, blz. 4343. De strekking van de door ons in de memorie van antwoord over de toepassing van het gratie-instrument als collectieve maatregel gegeven beschouwingen was, dat als tot een dergelijke maatregel zou worden besloten, daartoe de vorm van amnestie bij of krachtens de wet zou dienen te worden gekozen, en niet die van gratie.

De vraag van de leden van de fractie van de P.v.d.A. of een weinig gedetailleerde omschrijving van de gratiegronden niet in de hand werkt dat een afweging in individuele gevallen of met vrucht een beroep op die gronden kan worden gedaan, eerder zal leiden tot afwijzing van gratieverzoeken dan een meer uitgebreide en exactere omschrijving van die gronden, zijn wij geneigd ontkennend te beantwoorden. Van een causaal verband als gesuggereerd kan onzes inziens in ieder geval niet worden gesproken. Veeleer valt te vrezen dat een exactere omschrijving van die gronden in de wet minder ruimte laat voor toekenning van gratie in gevallen die niet precies onder de termen van die omschrijving vallen. Uit een oogpunt van werklast die de behandeling van verzoekschriften om gratie oplevert ware te bedenken, dat de opstelling en motivering van afwijzende beslissingen doorgaans arbeidsintensiever is dan van toewijzende beslissingen, zodat een toeneming van het aantal afwijzende beslissingen als gevolg van een eventuele vermindering van het beschikbare personeelsbestand niet bepaald voor de hand ligt. Wij achten het echter onze verantwoordelijkheid te verzekeren dat het proces van besluitvorming in gratieprocedures zal blijven berusten op een zo intensief en volledige mogelijke afweging van alle individuele omstandigheden.

2. Artikelen

Artikel 2

De leden van de C.D.A.-fractie vroegen zich af in hoeverre de inhoudelijke normering in artikel 2 van het wetsvoorstel in de praktijk tot een beperking leidt.

Wij menen dat die beperking er in zoverre is, en ook altijd is geweest, dat niet alle denkbare omstandigheden tot honorering van een verzoekschrift om gratie kunnen leiden.

De vanzelfsprekende voorwaarde dat er aanleiding moet zijn om gratie te verlenen, is op zichzelf al een normering, evenzeer als het gebod van redelijkheid dat vergelijkbare gevallen op vergelijkbare wijze worden behandeld. Voor zover de genoemde leden zouden beogen te vragen of de in artikel 2 voorgestelde gratiegronden tot een beperktere gratiëringspraktijk leiden dan thans wordt gevolgd, herhalen wij dat onze opzet daarop niet is gericht.

Met hun vraag of voor het corrigeren van onjuiste wetstoepassingen door de rechter het gratie-instrument wel het juiste middel vormt, doelen de leden van de C.D.A.-fractie waarschijnlijk op het in titel VIII van het Derde Boek van het Wetboek van Strafvordering geregelde buitengewone rechtsmiddel van herziening. Echter lang niet in alle gevallen waarin van een onjuiste wetstoepassing sprake is, kan herziening worden aangevraagd. Artikel 457, eerste lid, aanhef, en onder 2°, en tweede lid, Sv. beperkten dit tot gevallen waarin zich omstandigheden voordoen die bij het onderzoek op de terechtzitting niet aan de rechter zijn gebleken, en die, waren zij wel bekend geweest, tot een ander judicium zouden hebben geleid. Afgezien van deze beperking, menen wij overigens, dat de wet zich er niet tegen verzet, dat ook in gevallen waarin een herzieningsverzoek bij de Hoge Raad kan worden aangevraagd, in plaats daarvan een gratieverzoek

wordt gedaan en in behandeling genomen. De gratieprocedure leidt over het algemeen sneller tot een beslissing en is in ieder geval veel minder kostbaar dan de herzieningsprocedure.

De vraag van de leden van de S.G.P.-fractie in hoeverre de met de strafrechtspleging na te streven doeleinden wettelijk zijn vastgelegd zouden wij willen beantwoorden met een verwijzing naar de beschouwingen die door de regering zijn geleverd in het nader rapport op het advies van de Raad van State over het wetsvoorstel tot herziening van de regeling betreffende de voorwaardelijke veroordeling en de voorwaardelijke invrijheidstelling, dat inmiddels tot wet is verheven (wet van 26 november 1986, Stb. 593) (zie blauwe kamerstukken 18 764, C, blz. 9 en 10, vergaderjaar 1984-1985). Daarin is gesteld, dat de inzichten omtrent de doeleinden van de strafrechtspleging in de rechtsdoctrine worden ontwikkeld, en dat de verschillende in de doctrine erkende doelstellingen telkens in afwisselende mate en ook naar gelang de aard van de strafbare feiten en de fasen waarin de concrete strafrechtstoepassing zich bevindt, een rol spelen. Wettelijk zijn die doelstellingen niet, althans niet alle, vastgelegd. Verschuivingen in accentuering van de uiteenlopende strafdoeleinden zijn, bij zich wijzigende doctrinaire inzichten, heel wel denkbaar.

Wij verwachten overigens niet dat het bij de wet van 26 november 1986 ingevoerde stelsel van vervroegde invrijheidstelling een merkbaar effect op het aantal in te dienen gratieverzoeken zal hebben. Met die wet is immers beoogd op het punt van de VI een in de praktijk gegroeide situatie wettelijk te bevestigen.

Dezelfde leden vroegen zich af hoe de parlementaire controle op het gratiebeleid kan worden geëffectueerd, nu gratiebeslissingen niet worden gepubliceerd.

Wat het beleid in individuele gevallen betreft, zal de volksvertegenwoordiging in deze doorgaans afhankelijk zijn van informatie die door verzoekers zelf of hun omgeving wordt verstrekt. Over het algemene beleid kunnen de verantwoordelijke bewindslieden te allen tijde worden aangesproken, waarbij ontwikkelingen en patronen in en effecten van de toepassing van het gratierecht kunnen worden uiteengezet.

Een zekere vergelijking met de uitoefening van parlementaire controle op het vreemdelingenbeleid kan wel worden gemaakt, zij het dat er ook wel belangrijke verschillen tussen de beide rechtsgebieden zijn. Het vreemdelingenbeleid wordt voor een groot deel gedecentraliseerd gevoerd, en het vreemdelingenrecht kent vormen van rechterlijke controle die tot terughoudendheid in de uitoefening van parlementaire controle aanleiding kunnen geven, welke het gratierecht, dat als een sluitstuk van de strafrechtspleging kan worden gezien, niet kent. Wij menen dat de inwilliging van een gratieverzoek niet naderhand op wens van een meerderheid van het parlement ongedaan kan worden gemaakt. Achten de Staten-Generaal elk in meerderheid een verleende gratie onverantwoord, dan kunnen zij dit kenbaar maken door in een meer of minder ernstige mate van afkeuring van het beleid of de beslissing van de verantwoordelijke bewindspersonen te doen blijken.

De vraag van de leden van de S.G.P.-fractie hoe naar ons inzicht de in artikel 2 onder b. bedoelde gratiegrond zich verhoudt tot het door vorige kabinetten en het huidige gevoerde beleid met betrekking tot de in ons land gedetineerde oorlogsmisdadigers, beantwoorden wij als volgt.

Het lijdt voor ons geen twijfel, dat de genoemde gevallen onder de termen van de voorgestelde wetsbepaling vallen. De tekst van artikel 2 is echter zo geformuleerd dat daarin geen verplichting tot het verlenen van gratie kan worden gelezen, zodat er ruimte blijft naast de juridische zulke factoren mee te wegen als in de regeringsverklaring van 4 maart 1972 betreffende de gedetineerde oorlogsmisdadigers tot gelding werden gebracht.

De vraag of in gevallen waarin de rechter de wet onjuist zou hebben toegepast het aanvragen van herziening niet meer aangewezen is dan het verlenen van gratie, hebben wij hierboven reeds beantwoord.

Artikel 3

Met de zin «gebruikelijker is dat de Nederlandse regering het indienen van gratieverzoeken door in het buitenland veroordeelde Nederlanders bevordert of ondersteunt» is bedoeld te zeggen, dat dit de normale gang van zaken is, die in nagenoeg alle gevallen wordt gevolgd.

3. Memorie van toelichting

De hier door de leden van de S.G.P.-fractie gestelde vraag beantwoorden wij in zoverre bevestigend, dat wat wij in de memorie van antwoord hebben aangeduid als categorale gratie, inderdaad betrekking heeft op sancties die door de rechter zijn opgelegd aan personen die zich in een zelfde omstandigheid bevinden, welke tot het verlenen van gratie aanleiding geeft, en niet op de personen als categorie.

Wij hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt om bij tweede nota van wijziging nog een aanpassing van praktische aard in het wetsvoorstel aan te brengen. Door wettelijk voor te schrijven dat verzoekschriften om gratie vanwege het Departement niet rechtstreeks aan (de griffie van) het gerecht dat daarover heeft te adviseren worden toegezonden, doch door tussenkomst van het (parket van) het openbaar ministerie bij dat gerecht, wordt bevorderd, dat het verzoekschrift geen vertragende gang tussen griffie en parket behoeft af te leggen, omdat toch eerst het oordeel van het openbaar ministerie wordt ingewonnen voordat de rechter zijn advies opstelt. Voorts wordt daardoor bevorderd dat slagvaardiger toepassing kan worden gegeven aan het bepaalde in de artikelen 559, derde lid, en 560 Wetboek van Strafvordering.

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

De Staatssecretaris van Justitie,
V. N. M. Korte-van Hemel

BIJLAGE

Besluit van 30 juni 1976 houdende vaststelling van een algemene maatregel van Rijksbestuur tot invoering van artikel 77, tweede lid, van de Grondwet (Gratieregeling 1976)

Artikel 1

1. Dit besluit verstaat onder:
«Onze Minister»: Onze Minister van Justitie;
«openbaar ministerie»: het openbaar ministerie dat is belast met de tenuitvoerlegging van het vonnis of arrest, dan wel sententie, waarop het verzoekschrift om gratie betrekking heeft.

2. Onder «openbaar ministerie» worden mede begrepen de ambtenaren, belast met de vervolging van strafbare feiten, begaan door aan de militaire rechtsmacht onderworpen personen.

Artikel 2

1. Omtrent verzoekschriften, overeenkomstig de wettelijke voorschriften ingediend, om vermindering, verandering of kwijtschelding van straffen, door vonnis, arrest of sententie van een Nederlandse rechter opgelegd, wordt door Onze Minister, voordat daarop wordt beschikt, het advies ingewonnen van de rechter die de straf heeft opgelegd. Verzoekschriften die niet bij Ons zijn ingediend worden, voordat het advies van de rechter wordt ingewonnen, aan Ons voorgelegd.

2. Voor de toepassing van het voorgaande lid wordt de rechter die in hoger beroep een vonnis ten aanzien van de strafoplegging heeft bevestigd, aangemerkt als de rechter die de straf heeft opgelegd.

3. De voorgaande leden blijven buiten toepassing indien het verzoekschrift is voorafgegaan door een eerder verzoekschrift om gratie van dezelfde straf, waarop binnen één jaar voor de indiening van het tweede verzoekschrift is beschikt, tenzij in het latere verzoekschrift nieuwe feiten of omstandigheden zijn aangevoerd.

Artikel 3

1. Indien het gerecht waarvan het vonnis, arrest of de sententie afkomstig is, ontbonden of opgeheven is, wordt het advies ingewonnen van de rechter aan wie de rechtsmacht is opgedragen, tevoren door dat gerecht uitgeoefend.

Regelen voor de indiening en behandeling van en de beschikking op verzoekschriften om gratie (Gratiwet)

Artikel 1

In deze wet wordt verstaan onder:
Onze Minister: Onze Minister van Justitie;
openbaar ministerie: het openbaar ministerie dat is belast met de tenuitvoerlegging van de rechterlijke beslissing, waarop het verzoek om gratie betrekking heeft. Indien het verzoek betrekking heeft op een rechterlijke beslissing waarvan de tenuitvoerlegging aan een vreemde staat is overgedragen, wordt daaronder verstaan het openbaar ministerie bij het gerecht dat die beslissing heeft gegeven en indien het betrekking heeft op een buitenlandse rechterlijke beslissing waarvan de tenuitvoerlegging met toepassing van artikel 43 van de Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen in Nederland is gelast, het openbaar ministerie dat met deze tenuitvoerlegging is belast.

Artikel 2

Gratie kan worden verleend

a. op grond van enige omstandigheid, waarmede de rechter op het tijdstip van zijn beslissing geen of onvoldoende rekening heeft gehouden of kunnen houden en die, ware zij op dat tijdstip wel of voldoende bekend geweest, hem aanleiding zou hebben gegeven tot het opleggen van een andere straf of maatregel, of tot het afzien daarvan; dan wel

b. indien aannemelijk is geworden dat met de tenuitvoerlegging van de rechterlijke beslissing of de voortzetting daarvan geen met de strafrechtstoepassing na te streven doel in redelijkheid wordt gediend.

Artikel 3

1. Omtrent verzoekschriften, overeenkomstig de wettelijke voorschriften ingediend, om vermindering, verandering of kwijtschelding van straffen of maatregelen, bij beslissing van een Nederlandse strafrechter opgelegd, wordt door Onze Minister, voordat daarop wordt beschikt, het advies ingewonnen van het gerecht dat de straf of maatregel heeft

2. Indien de straf was opgelegd door een militair gerecht en niet overeenkomstig het eerste lid en ander gerecht is aangewezen, wordt het advies ingewonnen van het Hoog Militair Gerechtshof.

opgelegd. Indien het verzoekschrift betrekking heeft op een straf waarvan de gehele of gedeeltelijke tenuitvoerlegging is gelast door een ander gerecht dan hetwelk deze heeft opgelegd, wordt, in afwijking van het voorgaande, het advies ingewonnen van het gerecht dat die tenuitvoerlegging heeft gelast. Verzoekschriften die niet bij Ons zijn ingediend worden onverwijld aan Ons voorgelegd.

2. Voor de toepassing van het eerste lid wordt als gerecht dat de straf of maatregel heeft opgelegd mede aangemerkt:

a. het gerecht dat in hoger beroep een rechterlijke beslissing ten aanzien van de oplegging van straf of van een maatregel heeft bevestigd;

b. het gerecht dat een bezwaar, hem voorgelegd ingevolge artikel 35 van de Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen, ongegrond heeft verklaard.

3. Omtrent verzoekschriften om vermindering of kwijtschelding van straffen bij rechterlijke beslissing van een buitenlandse rechter opgelegd, waarvan de tenuitvoerlegging met toepassing van artikel 43 van de Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen in Nederland is gelast, wordt door Onze Minister, voordat daarop wordt beschikt, het advies ingewonnen van het in genoemd artikel bedoelde gerecht.

4. De drie voorgaande leden blijven buiten toepassing indien het verzoekschrift is voorafgegaan door een eerder verzoekschrift om gratie van dezelfde straf of maatregel, waarop ingevolge deze wet of de Gratieregeling 1976 binnen één jaar voor de indiening van het tweede verzoekschrift is beschikt, tenzij in het latere verzoekschrift een nieuwe omstandigheid is aangevoerd.

5. Indien het gerecht waarvan de rechterlijke beslissing afkomstig is, ontbonden of opgeheven is, wordt het advies ingewonnen van het gerecht waaraan de rechtsmacht is opgedragen, tevoren door dat gerecht uitgeoefend.

Artikel 4

1. De krachtens de voorgaande artikelen aangewezen rechter, aan wie een verzoekschrift om gratie door tussenkomst van Onze Minister is toegezonden, stelt het onverwijld in handen van het openbaar ministerie, ten einde daarover verslag te doen en een oordeel te geven over de beslissing die op het verzoekschrift ware te nemen.

2. Het openbaar ministerie draagt zorg dat de tenuitvoerlegging van de straf waarvan gratie is verzocht, wordt of blijft opgeschort, overeenkomstig de te dien aanzien geldende wettelijke voorschriften.

3. Indien naar het oordeel van het openbaar ministerie aanleiding bestaat de tenuitvoerlegging van de straf op te schorten of te schorsen met toepassing van artikel 560a van het Wetboek van Strafvordering, doet het daaromtrent onverwijld een voorstel aan Onze Minister.

Artikel 4

1. Het krachtens het voorgaande artikel aangewezen gerecht, waaraan een verzoekschrift om gratie door tussenkomst van Onze Minister is toegezonden, stelt het onverwijld in handen van het openbaar ministerie, ten einde daarover verslag te doen en een oordeel te geven over de beslissing die op het verzoekschrift ware te nemen.

2. Het openbaar ministerie draagt zorg dat de tenuitvoerlegging van de straf of maatregel waarvan gratie is verzocht wordt of blijft opgeschort overeenkomstig de te dien aanzien geldende wettelijke voorschriften.

3. Indien naar het oordeel van het openbaar ministerie aanleiding bestaat de tenuitvoerlegging van vrijheidsstraf op te schorten of te schorsen met toepassing van artikel 560a van het Wetboek van Strafvordering, doet het daaromtrent onverwijld een voorstel aan Onze Minister.

Artikel 5

1. Het verslag van het openbaar ministerie behelst alle inlichtingen die op de beoordeling van het verzoekschrift van invloed kunnen zijn.
2. Onze Minister geeft nadere voorschriften omtrent de inrichting van het verslag en de daarbij te voegen bescheiden en opgaven.

Artikel 6

De rechter zendt zijn advies, met daarbij gevoegd het verslag van het openbaar ministerie, aan Onze Minister.

Artikel 7

1. Het rechterlijk advies is met redenen omkleed en ondertekend.
2. Zo het rechterlijk advies niet met eenparigheid van stemmen is vastgesteld, wordt het gevoelen van de minderheid met de daarvoor aangevoerde gronden en de verhouding der stemmen in het advies medegedeeld, indien het college dit in het belang van de zaak nuttig acht, een lid van de minderheid dit verlangt of daartoe van Onzentwege het verzoek is gedaan.

Artikel 8

1. Tenzij Wij anders hebben bepaald, is Onze Minister gemachtigd afwijzend op een verzoekschrift om gratie te beschikken, indien hij meent dat het niet voor inwilliging in aanmerking komt en tevens
 - a. het rechterlijk advies afwijzend luidt, dan wel
 - b. de inwinning van het rechterlijk advies op grond van artikel 2, derde lid, achterwege is gebleven.
2. Het eerste lid, aanhef en onder a, blijft buiten toepassing, indien het verzoekschrift een of meer vrijheidsstraffen betreft met een gezamenlijke duur van zes jaar of langer dan wel indien gebleken is dat het rechterlijk advies niet met eenparigheid van stemmen is vastgesteld. Het bepaalde in het eerste lid blijft tevens buiten toepassing, indien overeenkomstig artikel 10, eerste volzin, het gevoelen van een andere Minister is ingewonnen, en deze blijk geeft van een van Onze Minister afwijkend gevoelen over de op het verzoekschrift te nemen beschikking.

Artikel 9

Onze Minister zendt de verzoekschriften die niet overeenkomstig het vorige artikel zijn afgedaan aan Ons toe met zijn voordracht omtrent het op het verzoek te nemen besluit. Bijgevoegd wordt het rechterlijk advies en het verslag van het openbaar ministerie met de daarbij behorende bescheiden en opgaven.

Artikel 5

1. Degene aan wie de straf of maatregel gratie wordt verzocht is opgelegd wordt zo enigszins mogelijk door of vanwege het openbaar ministerie gehoord.
2. Het verslag van het openbaar ministerie behelst alle inlichtingen die op de beoordeling van het verzoekschrift van invloed kunnen zijn.
3. Onze Minister geeft nadere voorschriften omtrent de inrichting van het verslag en de daarbij te voegen bescheiden en opgaven.

Artikel 6

Het gerecht zendt zijn advies, met daarbij gevoegd het verslag van het openbaar ministerie, aan Onze Minister.

Artikel 7

1. Het rechterlijk advies is met redenen omkleed en ondertekend.
2. Zo het rechterlijk advies niet met eenparigheid van stemmen is vastgesteld, wordt het gevoelen van de minderheid met de daarvoor aangevoerde gronden en de verhouding van de stemmen in het advies medegedeeld.

Artikel 8

1. Tenzij Wij anders hebben bepaald, is Onze Minister gemachtigd afwijzend op een verzoekschrift om gratie te beschikken, indien hij meent dat het niet voor inwilliging in aanmerking komt en tevens
 - a. het rechtelijk advies afwijzend luidt, dan wel
 - b. de inwinning van het rechterlijk advies op grond van artikel 3, vierde lid, achterwege is gebleven.
2. Het eerste lid, aanhef en onder a, blijft buiten toepassing indien het verzoekschrift een of meer vrijheidsstraffen betreft met een gezamenlijke duur van zes jaar of langer dan wel indien het rechterlijk advies niet met eenparigheid van stemmen is vastgesteld. Het bepaalde in het eerste lid blijft tevens buiten toepassing indien overeenkomstig artikel 10, eerste volzin, het gevoelen van een andere Minister is ingewonnen, en deze blijk geeft van een van Onze Minister afwijkend gevoelen over de op het verzoekschrift te nemen beslissing.

Artikel 9

Onze Minister zendt de verzoekschriften die niet overeenkomstig het eerste lid van het vorige artikel zijn afgedaan aan Ons toe met zijn voordracht omtrent het op het verzoek te nemen besluit. Bijgevoegd worden het rechterlijk advies en het verslag van het openbaar ministerie met de daarbij behorende bescheiden en opgaven.

Artikel 10

Indien het wenselijk is dat enige andere Minister wordt gehoord, voordat op het verzoekschrift wordt beschikt, wint Onze Minister diens gevoelen in. De ambtsbrief van die Minister wordt, onverminderd het bepaalde in artikel 8, bij de aan Ons toe te zenden stukken gevoegd, ofwel wordt door Onze Minister en die Minister aan Ons een gemeenschappelijke voordracht gedaan.

Artikel 11

Indien Wij of Onze Minister dit wenselijk achten, wordt, behalve het advies van de in artikel 2 onderscheidenlijk artikel 3 aangewezen rechter ook het advies ingewonnen van de Kamer voor strafzaken van de Hoge Raad der Nederlanden. Dit advies wordt bij de in artikel 9 bedoelde stukken gevoegd.

Artikel 12

Naar aanleiding van een verzoekschrift om gratie kan zowel Onze Minister als de rechter en het openbaar ministerie omtrent de veroordeelde inlichtingen inwinnen bij de daarvoor in aanmerking komende autoriteiten, instellingen en personen. Indien de ontvangen inlichtingen daartoe naar het oordeel van Onze Minister aanleiding geven, kan hij nader advies inwinnen van de rechter die de straf heeft opgelegd. De artikelen 4–7 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 13

1. Gratie kan worden verleend onder voorwaarden die het gedrag van de veroordeelde betreffen. Deze voorwaarden mogen de godsdienstige en staatkundige vrijheid niet beperken.

2. Een van de voorwaarden kan zijn de betaling van een bepaalde geldsom die aan de Staat vervalt. Mede kan de voorwaarde worden gesteld, dat de veroordeelde de door het strafbare feit veroorzaakte schade geheel of voor een bepaald gedeelte zal vergoeden.

3. Bij de toepassing van het vorige lid bepaalt Onze Minister de plaats waar en de termijn waarbinnen de geldsom moet worden betaald, onderscheidenlijk de schade moet worden vergoed. Hij kan betaling in termijnen toestaan. Hij kan de gestelde termijn of termijnen verlengen met dien verstande dat de totale tijdsduur een tijdvak van twee jaar niet mag overschrijden. De termijn of eerste termijn vangt aan zodra de in artikel 18, derde lid, bedoelde betekening is geschied.

4. Voor zover dit bij het besluit waarbij gratie is verleend is bepaald, houdt het openbaar ministerie

Artikel 10

Indien Wij of Onze Minister het wenselijk achten dat enige andere Minister wordt gehoord voordat op het verzoekschrift wordt beschikt, wint Onze Minister diens gevoelen in. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid van artikel 8, wordt de ambtsbrief van die Minister bij de aan Ons toe te zenden stukken gevoegd ofwel wordt door Onze Minister en die Minister aan Ons een gemeenschappelijke voordracht gedaan.

Artikel 11

Indien Wij of Onze Minister dit wenselijk achten wordt, behalve het advies van het in artikel 3 aangewezen gerecht, ook het advies ingewonnen van de Hoge Raad der Nederlanden. Dit advies wordt bij de in artikel 9 bedoelde stukken gevoegd.

Artikel 12

Naar aanleiding van een verzoekschrift om gratie kan zowel Onze Minister als het gerecht en het openbaar ministerie omtrent degene aan wie de straf of maatregel waarop het verzoek betrekking heeft is opgelegd inlichtingen inwinnen bij de daarvoor in aanmerking komende autoriteiten, instellingen of personen. Indien de ontvangen inlichtingen daartoe naar het oordeel van Onze Minister aanleiding geven, kan hij nader advies inwinnen van het gerecht dat de straf of maatregel heeft opgelegd, of van het in artikel 3, derde lid, bedoelde gerecht.

Artikel 13

1. Gratie kan worden verleend onder voorwaarden die het gedrag van de veroordeelde betreffen. Deze voorwaarden mogen de vrijheid van de veroordeelde zijn godsdienst of levensovertuiging te belijden en de staatkundige vrijheid niet beperken.

2. Als voorwaarde kan worden gesteld dat de veroordeelde overeenkomstig de daaromtrent vastgestelde wettelijke voorschriften bepaalde arbeid ten algemene nutte verricht.

3. Een andere voorwaarde kan zijn de betaling van een bepaalde geldsom aan de Staat. Mede kan de voorwaarde worden gesteld, dat de veroordeelde de door het strafbare feit veroorzaakte schade geheel of voor een bepaald gedeelte zal vergoeden.

4. Bij de toepassing van het derde lid bepaalt Onze Minister de plaats waar en de termijn waarbinnen

onderscheidenlijk – indien het vonnis is uitgesproken met toepassing van de bijzondere strafbepalingen voor minderjarigen – de raad voor de kinderbescherming toezicht op de naleving van de gestelde voorwaarden.

Artikel 14

1. Tenzij geen andere voorwaarden zijn gesteld dan die bedoeld in artikel 13, tweede lid, zijn de voorwaarden van kracht gedurende een door Onze Minister te bepalen proeftijd. Onze Minister kan deze proeftijd verkorten of verlengen. Deze proeftijd bedraagt bij veroordelingen wegens misdrijf ten hoogste drie jaren en overigens ten hoogste twee jaren. Is de veroordeling uitgesproken met toepassing van de bijzondere strafbepalingen voor minderjarigen, dan bedraagt de proeftijd ten hoogste twee jaren en eindigt hij van rechtswege wanneer de veroordeelde meerderjarig wordt.

2. De proeftijd gaat in zodra de in artikel 18, derde lid, bedoelde betekening is geschied. Hij loopt niet gedurende de tijd dat de veroordeelde rechtens zijn vrijheid is ontnomen.

Artikel 15

1. Onze Minister kan aan een vereniging of stichting als bedoeld in artikel 4 van de Reclasseeringsregeling 1970 dan wel aan bijzondere, door hem aangewezen, ambtenaren opdracht geven de veroordeelde bij de naleving van de voorwaarden hulp en steun te verlenen. Een dergelijke opdracht kan, indien de veroordeling is uitgesproken met toepassing van de bijzondere strafbepalingen voor minderjarigen, ook worden gegeven aan een rechtspersoon als bedoeld in artikel 4 van de Beginselenwet voor de kinderbescherming.

2. Indien de veroordeelde buiten Nederland verblijft, kan de opdracht ook gegeven worden aan een andere instelling of persoon die zich tot aanvaarding van die opdracht bereid heeft verklaard.

Artikel 16

Wij kunnen, op voorstel van Onze Minister, de voorwaarden, gedurende de proeftijd of gedurende de tijd dat deze is geschorst, aanvullen, wijzigen of opheffen.

de geldsom moet worden betaald, onderscheidenlijk de schade moet worden vergoed. Hij kan betaling in termijnen toestaan. Hij kan de gestelde termijn of termijnen verlengen met dien verstande dat de totale tijdsduur een tijdvak van twee jaren niet mag overschrijden. De termijn of eerste termijn vangt aan zodra de in artikel 18, derde lid, bedoelde betekening is geschied.

5. Voor zover dit bij het besluit waarbij gratie is verleend is bepaald, houdt het openbaar ministerie, onderscheidenlijk – indien het vonnis is uitgesproken met toepassing van de bijzondere strafbepalingen voor jeugdige personen – de raad voor de kinderbescherming toezicht op de naleving van de gestelde voorwaarden.

Artikel 14

1. Tenzij geen andere voorwaarden zijn gesteld dan die bedoeld in artikel 13, derde lid, zijn de voorwaarden van kracht tot het tijdstip waarop een door Onze Minister te bepalen proeftijd verstrijkt. De proeftijd bedraagt ten hoogste twee jaren. Onze Minister kan deze proeftijd verkorten of verlengen.

2. De proeftijd gaat in zodra de in artikel 18, derde lid, bedoelde betekening is geschied. Hij loopt niet gedurende de tijd dat de veroordeelde rechtens zijn vrijheid is ontnomen.

Artikel 15

1. Onze Minister kan aan een krachtens algemene maatregel van bestuur aangewezen reclaseringsinstelling dan wel aan bijzondere, door hem aangewezen ambtenaren opdracht geven de veroordeelde bij de naleving van de voorwaarden hulp en steun te verlenen. Een dergelijke opdracht kan, indien de veroordeling is uitgesproken met toepassing van de bijzondere strafbepalingen voor jeugdige personen ook worden gegeven aan een rechtspersoon als bedoeld in artikel 4 van de Beginselenwet voor de kinderbescherming, of aan een particulier persoon.

2. Indien de veroordeelde buiten Nederland verblijft, kan de opdracht ook gegeven worden aan een andere instelling of persoon die zich tot aanvaarding van die opdracht bereid heeft verklaard.

Artikel 16

Bij koninklijk besluit kunnen, op voorstel van Onze Minister, de voorwaarden, gedurende de proeftijd of gedurende de tijd dat deze is geschorst, worden aangevuld, gewijzigd of opgeheven.

Artikel 17

1. Indien de voorwaarden niet worden nageleefd, kunnen Wij op voorstel van Onze Minister het besluit waarbij gratie is verleend herroepen. Deze herroeping vindt niet plaats dan nadat de veroordeelde, alsmede, zo deze nog minderjarig is en de veroordeling is uitgesproken met toepassing van de bijzondere strafbepalingen voor minderjarigen, degenen die het gezag over hem uitoefenen, zo enigszins mogelijk, door of vanwege het openbaar ministerie zijn gehoord en het van dat verhoor opgemaakte proces-verbaal aan Ons is overgelegd.

2. De herroeping kan niet meer plaatshebben, wanneer sedert het einde van de proeftijd een termijn van drie maanden is verstreken, tenzij de veroordeelde vóór de afloop daarvan ter zake van een gedurende de proeftijd begaan strafbaar feit is vervolgd en de vervolging met een onherroepelijke strafbaarverklaring eindigt. Alsdan kan nog ter zake van het begaan van dat feit binnen drie maanden, nadat de strafbaarverklaring onherroepelijk is geworden, de herroeping geschieden.

3. In geval van herroeping wordt de geldsom teruggegeven, die ter voldoening aan een bij het herroepen besluit gestelde voorwaarde aan de Staat was betaald. Indien gedeeltelijke betaling heeft plaatsgehad, kan nochtans bij de herroeping worden bepaald dat het gestorte bedrag niet wordt teruggegeven, onder vermindering van de duur van de te ondergane vrijheidsstraf naar evenredigheid.

Artikel 18

1. Wanneer Wij gunstig op een verzoekschrift om gratie hebben beschikt, wordt afschrift van Ons besluit aan de veroordeelde uitgereikt en de verzoeker, zo deze een ander is, van de gratieverlening in kennis gesteld.

2. Wanneer het verzoek wordt afgewezen stelt Onze Minister de veroordeelde en de verzoeker, zo deze een ander is, daarvan in kennis.

3. Wanneer gratie is verleend onder voorwaarden, wordt de inhoud van die voorwaarden betekend aan de veroordeelde en aan degene die met het verlenen van hulp en steun is belast. Indien de voorwaardelijke gratieverlening een veroordeling betreft welke is uitgesproken met toepassing van de bijzondere strafbepalingen voor minderjarigen, geschiedt de betekening tevens aan degenen die het gezag over de minderjarigen uitoefenen. Van iedere aanvulling,

Artikel 17

1. Indien de voorwaarden niet worden nageleefd, kan het koninklijk besluit waarbij gratie is verleend bij koninklijk besluit worden herroepen. Deze herroeping vindt niet plaats dan nadat de veroordeelde, alsmede, zo de veroordeling is uitgesproken met toepassing van de bijzondere strafbepalingen voor jeugdige personen, degenen die het gezag over hem uitoefenen, zo enigszins mogelijk door of vanwege het openbaar ministerie zijn gehoord en het van dat verhoor opgemaakte proces-verbaal aan Ons is overgelegd.

2. De verleende gratie kan worden herroepen tot uiterlijk drie maanden na het einde van de proeftijd of tot uiterlijk vier maanden na het verstrijken van de krachtens artikel 13, vierde lid, gestelde termijn of laatste termijn.

Niettemin kan, indien de veroordeelde terzake van een voor het einde van de proeftijd begaan strafbaar feit is vervolgd en onherroepelijk is strafbaar verklaard, alsnog terzake van het begaan van dat feit binnen drie maanden, nadat de strafbaarverklaring onherroepelijk is geworden, tot herroeping van de verleende gratie worden besloten.

3. Indien de in artikel 13, tweede lid, bedoelde voorwaarde slechts gedeeltelijk is nageleefd kan in geval van herroeping naar bevind van omstandigheden worden bepaald dat een deel van de straf zal worden tenuitvoergelegd.

4. In geval van herroeping wordt de geldsom teruggegeven, die ter voldoening aan een bij het herroepen besluit gestelde voorwaarde aan de Staat was betaald. Indien gedeeltelijke betaling heeft plaats gehad, kan nochtans bij de herroeping worden bepaald dat het gestorte bedrag niet wordt teruggegeven, onder vermindering van de duur van de te ondergane vrijheidsstraf naar evenredigheid.

Artikel 18

1. Wanneer gunstig op een verzoek om gratie is beschikt wordt een afschrift van het daartoe strekkende koninklijk besluit aan degene aan wie de straf of maatregel werd opgelegd uitgereikt en de verzoeker, zo deze een ander is, van de gratieverlening in kennis gesteld.

2. Wanneer het verzoek wordt afgewezen stelt Onze Minister degene aan wie de straf of maatregel werd opgelegd en de verzoeker, zo deze een ander is, daarvan onder opgaaf van redenen in kennis.

3. Wanneer gratie is verleend onder voorwaarden, wordt de inhoud van die voorwaarden aan de veroordeelde in persoon betekend en aan degene die met het verlenen van hulp en steun is belast schriftelijk medegedeeld. De inhoud van voorwaarden, gesteld ingevolge artikel 13, tweede lid, wordt tevens schriftelijk medegedeeld aan degene die zorg draagt voor de begeleiding van de tewerkgestelde veroordeelde.

wijziging of opheffing van de voorwaarden, dan wel van de herroeping van een besluit waarbij gratie is verleend, wordt eveneens op deze wijze kennis gegeven. De betekening geschiedt aan de veroordeelde in persoon.

4. Van de in de voorgaande leden van dit artikel bedoelde beschikkingen wordt een kennisgeving gezonden aan de rechter die omtrent het verzoekschrift heeft geadviseerd.

Artikel 19

1. Indien bijzondere omstandigheden Onze Minister aanleiding geven om, zonder dat een daartoe strekkend verzoekschrift is ingediend, een voorstel tot gratieverlening in overweging te nemen, wordt het advies ingewonnen van de in artikel 2 onderscheidenlijk artikel 3 aangewezen rechter. Tenzij, met Onze machtiging, Onze Minister anders bepaalt, zijn de artikelen 4-7, 9-12 en 20 bij het inwinnen van het advies van toepassing.

2. Wanneer in zodanig geval gratie wordt verleend, zijn de artikelen 13-17 en 18, eerste, derde en vierde lid, van toepassing.

Artikel 20

1. Indien een verzoekschrift strekt tot het verkrijgen van gratie van de doodstraf, opgelegd door vonnis of sententie van de militaire rechter, wordt daarop, behalve de in artikel 2 onderscheidenlijk artikel 3 aangewezen rechter, gehoord de Hoge Raad, die zijn advies in een algemene vergadering vaststelt.

2. Strekt het verzoekschrift tot het verkrijgen van gratie van de doodstraf, opgelegd door een vonnis van een krachtens de Wet Oorlogsstrafrecht aangewezen bijzondere rechtbank, dan wordt, behalve het advies van die rechtbank, het advies ingewonnen van het Bijzondere Hoogerechtshof.

3. Ten aanzien van de in dit artikel bedoelde verzoekschriften blijft artikel 8, eerste lid, buiten toepassing.

Indien de voorwaardelijke gratieverlening een veroordeling betreft welke is uitgesproken met toepassing van de bijzondere strafbepalingen voor jeugdige personen, wordt de inhoud van de voorwaarde tevens ter kennis gebracht van degenen die het gezag over de veroordeelde uitoefenen alsmede van de raad voor de kindbescherming. Van iedere aanvulling, wijziging of opheffing van de voorwaarden, dan wel van de herroeping van een koninklijk besluit waarbij gratie is verleend, wordt eveneens op deze wijze kennis gegeven.

4. Van de in de drie voorgaande leden van dit artikel bedoelde beschikkingen wordt een kennisgeving gezonden aan het gerecht dat omtrent het verzoekschrift heeft geadviseerd.

5. Van de in het eerste en derde lid bedoelde beschikkingen, die betrekking hebben op verzoekschriften om gratie terzake van straffen of maatregelen opgelegd bij:

a. rechterlijke beslissingen gegeven door een Nederlandse strafrechter, waarvan de tenuitvoerlegging aan een vreemde staat is overgedragen, of

b. rechterlijke beslissingen gegeven in een vreemde staat, waarvan de tenuitvoerlegging aan Nederland is overgedragen, zendt Onze Minister tevens een kennisgeving aan de bevoegde autoriteit van die vreemde staat.

Artikel 19

1. Indien bijzondere omstandigheden Onze Minister aanleiding geven om, zonder dat een daartoe strekkend verzoekschrift is ingediend, een voorstel tot gratieverlening in overweging te nemen, wordt het advies ingewonnen van het in artikel 3 aangewezen gerecht. Tenzij, met Onze machtiging, Onze Minister anders bepaalt, zijn de artikelen 4 tot en met 7 en 9 tot en met 12 bij het inwinnen van het advies van toepassing.

2. Wanneer in zodanig geval gratie wordt verleend, zijn de artikelen 13 tot en met 17 en 18, eerste, derde, vierde en vijfde lid, van toepassing.

Artikel 20

De artikelen 2 tot en met 19 blijven van toepassing, indien een straf of maatregel bij wege van gratie is verminderd of veranderd en daarvan alsnog vermindering of kwijtschelding wordt verzocht.

Artikel 21

De artikelen 1–19 blijven van toepassing, indien een door de rechter opgelegde straf bij wege van gratie is verminderd, dan wel veranderd in een andere straf, en daarvan alsnog vermindering of kwijtschelding wordt verzocht.

Wetboek van Strafvordering

Art. 558. – 1. De tenuitvoerlegging of ingang van straffen wordt opgeschort gedurende acht dagen volgende op de dag waarop het vonnis of arrest, waarbij zij zijn opgelegd, in kracht van gewijsde is gegaan.

– 2. Het vorige lid is van overeenkomstige toepassing op straffen of gedeelten van straffen ten aanzien waarvan de rechter de in artikel 14g of 77cc van het Wetboek van Strafrecht bedoelde last tot tenuitvoerlegging heeft gegeven. In dat geval loopt de opschortingstermijn van de dag volgende op die waarop de last is gegeven.

– 3. Indien de zaak beëindigd is door een arrest gewezen op een beroep in cassatie, loopt de termijn van de dag volgende op die waarop de kennisgeving, voorgeschreven in het tweede lid van artikel 444, is geschied.

Artikel 21

In het Wetboek van Strafvordering worden de volgende wijzigingen aangebracht.

A. Na artikel 557 wordt, onder vernummering van het bestaande artikel 558 in 558a, een nieuw artikel 558 ingevoegd, dat luidt:

Artikel 558

1. Terzake van alle door de Nederlandse strafrechter onherroepelijk opgelegde hoofdstraffen en bijkomende straffen kan gratie worden verzocht en verleend.

2. Gratie kan voorts worden verzocht en verleend terzake van straffen krachtens een rechterlijke beslissing in een vreemde staat opgelegd; en in Nederland ten uitvoer te leggen met toepassing van artikel 43 van de Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen of na ongegrondverklaring van een bezwaarschrift ingediend krachtens artikel 35 van die wet.

3. Terzake van door de Nederlandse strafrechter onherroepelijk opgelegde maatregelen van onttrekking aan het verkeer, ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel en verbeurdverklaring ingevolge artikel 77i van het Wetboek van Strafrecht kan gratie worden verzocht en verleend.

4. Verzoeken strekkende tot vermindering, verandering of kwijtschelding van andere door de Nederlandse strafrechter opgelegde maatregelen worden in handen gesteld van de autoriteit, die wettelijk bevoegd is de tenuitvoerlegging van die maatregelen te beëindigen of de daarbij opgelegde verplichtingen te wijzigen of teniet te doen, ten einde daarop te beslissen.

B. Het eerste lid van het ingevolge de voorgaande bepaling tot artikel 558a vernummerde artikel komt te luiden:

1. De tenuitvoerlegging of ingang van straffen en van maatregelen als bedoeld in artikel 558, eerste lid en derde lid, wordt opgeschort gedurende acht dagen volgende op de dag waarop de rechterlijke beslissing, waarbij zij zijn opgelegd, in kracht van gewijsde is gegaan.

De leden van artikel 558a worden genummerd.

C. Artikel 559 wordt gelezen als volgt:

1. Een verzoekschrift om gratie, dat is ingediend binnen de in artikel 558a bedoelde termijn ter griffie van het gerecht dat de rechterlijke beslissing heeft gegeven, schort de tenuitvoerlegging of ingang van de straf of maatregel waarvan gratie wordt verzocht op, totdat op het verzoek is beschikt.

2. De griffier maakt onverwijld het openbaar ministerie dat met de tenuitvoerlegging van de rechterlijke beslissing is belast bekend met de indiening van een ter griffie ontvangen verzoekschrift. Hij tekent de dag van indiening op het verzoekschrift aan en zendt het terstond aan de Minister van Justitie.

3. Van de indiening van een elders ingeleverd verzoekschrift om gratie wordt zo spoedig mogelijk kennis gegeven aan het openbaar ministerie dat met de tenuitvoerlegging van de rechterlijke beslissing is belast. Indien de kennisgeving geschiedt binnen de in artikel 558a bedoelde termijn, schort zij de tenuitvoerlegging of ingang van de straf of maatregel waarvan gratie wordt verzocht op, totdat op het verzoek is beschikt.

D. In artikel 559a worden de volgende wijzigingen aangebracht:

– In het eerste lid wordt de aanhef en het gestelde onder a als volgt gelezen:

1. De artikelen 558a en 559, eerste en derde lid, blijven buiten toepassing:

a. indien degene aan wie de straf of maatregel is opgelegd schriftelijk te kennen geeft de opschorting van de tenuitvoerlegging daarvan niet te wensen;

– Het tweede lid vervalt.

– Na het eerste lid wordt een nieuw tweede lid ingevoegd, dat luidt:

2. Artikel 559, tweede lid, eerste volzin, en derde lid, eerste volzin, blijven buiten toepassing indien het verzoek betrekking heeft op straffen of maatregelen waarvan de tenuitvoerlegging aan een vreemde staat is overgedragen.

E. Artikel 560 wordt gelezen als volgt:

1. Ook buiten de gevallen in artikel 559 bedoeld, schort de indiening van een verzoekschrift om gratie de tenuitvoerlegging van een straf of van een maatregel als bedoeld in artikel 558, derde lid, die nog niet is aangevangen op, zodra het openbaar ministerie dat met de tenuitvoerlegging is belast daarmee is bekend gemaakt. De opschorting duurt voort totdat op het verzoek is beschikt.

2. Er vindt geen opschorting plaats:

1e. indien ten aanzien van dezelfde straf of straffen, danwel maatregel of maatregelen reeds op een eerder verzoekschrift om gratie is beschikt;

2e. indien, voor zover het betreft vrijheidsstraffen, op het tijdstip dat het verzoek wordt gedaan de tenuitvoerlegging van een andere vrijheidsstraf aan de veroordeelde is aangevangen.

F. Artikel 560b wordt gelezen als volgt:

Een verzoekschrift om gratie dat van een derde afkomstig is wordt buiten verdere behandeling gelaten indien blijkt dat degene aan wie de straf of maatregel is opgelegd niet met het verzoek instemt. Het verliest alsdan de opschortende werking die de wet daaraan verbindt.

Art. 559. – 1. Een verzoekschrift om gratie, dat is ingediend binnen de in artikel 558 bedoelde termijn ter griffie van het gerecht dat het vonnis of arrest heeft uitgesproken, schort de tenuitvoerlegging of ingang van de straf waarvan gratie wordt verzocht op, totdat op het verzoek is beschikt.

– 2. De griffier maakt onverwijld het openbaar ministerie dat met de tenuitvoerlegging van het vonnis of arrest is belast, bekend met de indiening van een ter griffie ontvangen verzoekschrift. Hij tekent de dag van indiening op het verzoekschrift aan en zendt het terstond aan de Minister van Justitie.

– 3. Van de indiening van een elders ingeleverd verzoekschrift om gratie wordt zo spoedig mogelijk kennis gegeven aan het openbaar ministerie dat met de tenuitvoerlegging van het vonnis of arrest is belast. Indien die kennisgeving geschiedt binnen de in artikel 558 bedoelde termijn, schort zij de tenuitvoerlegging of ingang van de straf waarvan gratie wordt verzocht op, totdat op het verzoek is beschikt.

Art. 559a. – 1. De artikelen 558 en 559, eerste en derde lid, blijven buiten toepassing:

a. indien de veroordeelde te kennen geeft de opschorting van de tenuitvoerlegging of ingang van de straf niet te wensen;

b. indien, voor zover het betreft vrijheidsstraffen, op het tijdstip dat het vonnis of arrest in kracht van gewijsde gaat, de veroordeelde zich ter zake van het feit waarvoor hij bij dat vonnis of arrest is veroordeeld, in voorlopige hechtenis bevindt.

– 2. De in het eerste lid onder a bedoelde kennisgeving wordt, hetzij in persoon hetzij door iemand die daartoe bepaaldelijk door de veroordeelde is gemachtigd, gedaan aan de griffier van het gerecht dat het vonnis of arrest heeft uitgesproken. Artikel 451 is van overeenkomstige toepassing.

Art. 560. – 1. Ook buiten de gevallen in artikel 559 bedoeld, schort de indiening van een verzoekschrift om gratie de tenuitvoerlegging van een straf die nog niet is aangevangen op, zodra het openbaar ministerie dat met de tenuitvoerlegging is belast daarmee is bekend gemaakt. De opschorting duurt voort tot dat op het verzoek is beschikt.

– 2. Deze opschorting vindt niet plaats:

1°. indien ten aanzien van dezelfde straf of straffen reeds op een eerder verzoekschrift om gratie is beschikt;

2°. indien, voor zover het betreft vrijheidsstraffen, vervangende hechtenis daaronder niet begrepen, de veroordeelde op het tijdstip dat het verzoek wordt gedaan de tenuitvoerlegging van een andere vrijheidsstraf ondergaat.

Art. 560b. Een verzoekschrift om gratie dat van een derde afkomstig is, wordt buiten verdere behandeling gelaten indien blijkt dat de veroordeelde niet met het verzoek instemt. Het verliest alsdan de opschortende werking die de wet daaraan verbindt.

Staatsblad 1976 378

Artikel 22

1. Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 oktober 1976.

2. Op het tijdstip waarop dit besluit in werking treedt vervalt het Koninklijk besluit van 13 december 1887, Stb. 215 «Gratiebesluit», alsmede het Koninklijk besluit van 21 oktober 1856, nr. 82, houdende eene Instructie voor het Departement van Justitie nopens de afwijzing van sommige verzoeken om gratie.

Artikel 23

In gevallen waarin, op het tijdstip waarop dit besluit in werking treedt, nog moet worden beslist op een vóór dat tijdstip ingediend verzoekschrift om gratie, blijven de op dat tijdstip vervallende bepalingen van toepassing op de te volgen procedure.

Artikel 24

Dit besluit kan worden aangehaald als «Gratieregeling 1976».

Artikel 22

In de Wet op de justitiële documentatie en op de verklaringen omtrent het gedrag wordt de volgende wijziging aangebracht:

Het gestelde in het eerst lid van artikel 5, onder 7°, wordt gelezen:

indien gehele of gedeeltelijke gratie wordt verleend van de opgelegde straf of maatregel, het daartoe strekkende koninklijke besluit.

Artikel 23

Artikel 94 van de Wet inzake de luchtverontreiniging vervalt.

Artikel 24

Artikel 85 van de Afvalstoffenwet vervalt.

Artikel 25

Artikel 35 van de Interimwet bodemsanering vervalt.

Artikel 26

1. Deze Wet en artikel 122, eerste lid, van de Grondwet treden in werking op 1 januari 1988 of op een eerder bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

2. Verzoekschriften om gratie, die voordien zijn ingediend, doch waarover op dat tijdstip nog niet is beslist, worden met inachtneming van de bepalingen van deze Wet afgehandeld.

Artikel 27

Deze Wet kan worden aangehaald als «Gratiewet».